

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău
Judecător: Ala Nogai

DECIZIE

4 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător: Oleg Sternioală

Judecători: Valeriu Doagă, Iurie Bejenaru
Mariana Pitic, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Frunze Valeria, prin intermediul avocatului Popa Ion,

în cauza de insolvabilitate a Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336, la cererea administratorului autorizat al Asociației de Proprietari ai Locuințelor Privatizate nr. 51/336, Bunescu Oleg împotriva lui Țicu Vasile, Carasiucova Carina, Marga Nina, Rusu Olga, Podoliscaia Elena, Frunze Valeria, Prodan Iulița, Prodaus Agafia, Tucicov Gheorghii, Palamarciuc Vera, Botnaru Lilia, Ciobanu Zinaida, Solovieva Ludmila, Iurisenko Efrosenia, Mateuța Petru și Baci Lidia privind validarea popririi și încasarea datoriei de la terții popriți,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 prin care a fost admisă cererea de validare a popririi și dispusă încasarea datoriilor,

c o n s t a t ă :

La 19 martie 2015, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336 s-a adresat în instanța de judecată cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de sine.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015 a fost intentat procesul de insolvabilitate față de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336, iar în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate a fost desemnat Bunescu Oleg.

La 18 aprilie 2016, administratorul autorizat al Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336, Bunescu Oleg s-a adresat în instanța de insolvabilitate cu cerere de validare a popririi împotriva lui Țicu Vasile, Carasiucova Carina, Marga Nina, Rusu Olga, Podoliscaia Elena, Frunze Valeria, Prodan Iulița, Prodaus Agafia, Tucicov Gheorghii, Palamarciuc Vera, Botnaru Lilia, Ciobanu Zinaida, Solovieva

Ludmila, Iurisenco Efrosenia, Mateuța Petru și Baciú Lidia pe suma datoriei în mărime totală de 291 041,83 de lei.

În motivarea cererii, administratorul autorizat al Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336, Bunescu Oleg a indicat că, 16 membri ai asociației și/sau locatari care nu au privatizat locuințele (persoane fizice) de pe adresa mun. Chișinău, s. Dobrogea, str. Ion Creangă, 1/2, au acumulat datoriile față de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336 în sumă totală de 291 041,83 de lei, după cum urmează: Țicu Vasile 3 622,25 de lei, Carasiucova Carina 18 816,78 de lei, Marga Nina 41 014,94 de lei, Rusu Olga 40 368,28 de lei, Podoliscaia Elena 45 505,06 lei, Frunze Valeria 20 327,54 de lei, Prodan Iulița 24 368,78 de lei, Prodaus Agafia 14 189,04 lei, Tucicov Gheorghii 39 875,64 de lei, Palamarciuc Vera 2 119,50 de lei, Botnaru Lilia 5 580,75 de lei, Ciobanu Zinaida 2 000 lei, Solovieva Ludmila - 10 025,86 de lei, Iurisenco Efrosenia 6 000 lei, Mateuța Petru 5 598,89 de lei și Baciú Lidia 5 923,35 de lei.

Datoriile debitorilor menționați s-au format în urma prestării serviciilor locativ comunale și furnizării energiei termice cu implicarea Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336, precum și în baza facturilor eliberate lunar fiecărui beneficiar de servicii.

Menționează administratorul că, până în prezent cele 16 persoane fizice nu și-au onorat obligațiunile privind achitarea datoriilor acumulate la situația din data 01 martie 2016.

Solicită administratorul Bunescu Oleg, validarea popririi pe suma datoriei în mărime totală de 291 041,83 de lei și încasarea de la terții popriți cu domiciliul în mun. Chișinău, sat. Dobrogea, str. Ion Creangă, 1/2, în folosul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336 a datoriei în mărime totală de 291 041,83 de lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 a fost admisă cererea de validare a popririi, fiind dispusă validarea popririi și încasarea datoriei de la Țicu Vasile în sumă de 3 622,25 de lei, Carasiucova Carina 18 816,78 de lei, Marga Nina 41 014,94 de lei, Rusu Olga 40 368,28 de lei, Podoliscaia Elena 45 505,06 lei, Frunze Valeria 20 327,54 de lei, Prodan Iulița 24 368,78 de lei, Prodaus Agafia 14 189,04 lei, Tucicov Gheorghii 39 875,64 de lei, Palamarciuc Vera 2 119,50 de lei, Botnaru Lilia 5 580,75 de lei, Ciobanu Zinaida 2 000 lei, Solovieva Ludmila 10 025,86 de lei, Iurisenco Efrosenia 6 000 lei, Mateuța Petru 5 598,89 de lei și Baciú Lidia 5 923,35 de lei în beneficiul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336.

La data de 13 februarie 2018, Frunze Valeria reprezentantă de avocatul Popa Ion, a depus cerere de recurs prin intermediul oficiului poștal, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, cauza a fost examinată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Menționează că, Frunze Valeria nu a fost informată despre faptul că ar fi avut calitatea de terț poprit și pârât în această cauză, iar la materialele cauzei lipsește avizul de recepție sau alte acte ce ar confirma citarea legală pe numele său. Totodată, citarea publică a fost efectuată cu încălcarea prevederilor art. 108 din Codul de procedură civilă.

Examinând recursul declarat de Frunze Valeria prin intermediul avocatului Popa Ion, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

La 2 martie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referințele depuse la 28 martie 2018 și 2 aprilie 2018, administratorul Bunescu Oleg a indicat că cererea de recurs urmează a fi respinsă ca fiind depusă tardiv.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în cererile de recurs și a materialelor cauzei, coroborate cu normele de drept material și procedural aplicabile speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează despre necesitatea admiterii cererii de recurs declarată de Frunze Valeria prin intermediul avocatului Popa Ion, de a casa parțial hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 cu remiterea cauzei în această parte la rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 356 din Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

După cum rezultă din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, s-a intentat proces de insolvență în privința Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336 și s-a desemnat în funcția de administrator al procesului de insolvență, Bunescu Oleg.

La 18 aprilie 2016, administratorul autorizat al Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336, Bunescu Oleg a înaintat cerere cu privire la validarea creanței și încasarea de la terții popriți a datoriei în mărime totală de 291 041,83 de lei.

Drept urmare, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, s-a admis cererea de validare a popririi înaintată de administratorul autorizat al Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336, Bunescu Oleg.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, analiza pe care instanța de judecată o face în legătură cu

motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Conform art. 432 alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural în privința terțului poprit Frunze Valeria.

În susținerea poziției enunțate, instanța de recurs consideră oportun de a reitera prevederile art. 4 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, conform căruia participanți la procesul de insolvență sunt: administratorul provizoriu, administratorul insolvenței, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz, reprezentantul debitorului, alte organe și persoane stabilite în prezenta lege.

În conformitate cu art. 6 alin. (1) - (4) din Legea insolvenței, citarea participanților la proces se efectuează de către instanța de insolvență din oficiu. În procedurile contencioase reglementate de prezenta lege vor fi citate în calitate de părți numai persoanele ale căror drepturi sau interese sânt supuse spre soluționare instanței de insolvență în condiții de contradictorialitate. În celelalte cazuri, se aplică dispozițiile din Codul de procedură civilă referitoare la procedura necontencioasă în măsura în care nu contravin unor dispoziții expres prevăzute de prezenta lege. Notificarea și înștiințarea, cu excepția cazului în care sarcina notificării și a înștiințării aparține unor alte organe care aplică procedura, precum și convocările prevăzute de prezenta lege cad în sarcina administratorului provizoriu sau administratorului insolvenței, sau a lichidatorului, după caz. Notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Aceleași reglementări sunt stipulate și la art. 105 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care indică că citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Materialele dosarului atestă faptul că, la ședința de judecată din 16 iunie 2016, a fost prezent doar administratorul autorizat al Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336, Bunescu Oleg (vol. I, f.d.191)

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa participanților absenți, deoarece au fost legal citați pentru ședința numită, însă din motive necunoscute nu s-au prezentat (vol. I, f.d.192).

La acest capitol, instanța de recurs menționează că recurenta Frunze Valeria, nu a fost înștiințată legal despre ședința de judecată din 16 iunie 2016, la care a fost validată poprirea și încasată din contul ei în beneficiul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336 datorita în sumă de 20 327,54 de lei.

La materialele cauzei, lipsesc înscrisuri care ar confirma că recurenta, a fost înștiințată în mod legal despre data, locul și ora examinării cauzei, deși drepturile și interesele acesteia au fost supuse soluționării prin hotărârea pronunțată.

Astfel, se reține că, avizul de recepție de la citația expedită recurenteii la 26 aprilie 2016, nu a fost returnat în adresa instanței de judecată.

În pofida acestui fapt, instanța de judecată a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa recurenteii Frunze Valeria, fapt ce contravine prevederilor art. 205 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia, în cazul neprezentării în ședință de judecată a unui participant la proces despre a cărui citare legală nu există date, procesul se amână.

Astfel, instanța de recurs notează că, la materialele cauzei nu există nicio dovadă care ar demonstra că administratorul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336 Bunescu Oleg sau instanța de judecată au întreprins toate măsurile în vederea înștiințării recurenteii despre procesul de judecată și examinarea cauzei.

Or, art. 6 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 prevede că notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Însă, citarea publică făcută prin intermediul Monitorului Oficial la data de 27 mai 2016 pentru ședința din 9 iunie 2016, este contrară art. 108 alin. (3) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia publicarea citației în ziar se face cu cel puțin 15 zile înainte de data ședinței de judecată.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, materialele cauzei nu denotă citarea legală a Valeriei Frunze despre data, locul și ora examinării cauzei, aceasta fiind o aplicare de către instanța de judecată a legislației într-un mod prea formalist.

Astfel instanța nu a dat dovadă de diligență în ceea ce privește asigurarea informării recurenteii cu privire la data ședințelor de judecată și, prin urmare, nu și-a respectat obligația de a asigura participarea ei efectivă la proces.

În acest context, instanța de recurs conchide că Frunze Valeria, având calitatea de terț poprit, a fost privată de posibilitatea de a-și formula și argumenta poziția în ședința de judecată în raport cu cererea înaintată, fiind în imposibilitate de a-și expune punctul de vedere asupra problemelor de fapt și de drept legate de cauza în curs de examinare.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată încălcarea de către instanța de insolvență a normelor de drept procedural privind

citarea și înștiințarea Valeriei Frunze la procesul de insolabilitate, ceea ce servește temei de casare a hotărârii în această parte și remitere a cauzei spre rejudecare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, remarcă că judecarea pricinii fără citarea tuturor participanților la proces, ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngreuna în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil, contrar standardelor înscrise în art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, dar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

În circumstanțele sus relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, lacunele indicate mai sus, nu pot fi corectate la judecarea recursului, fapt pentru care se impune admiterea cererii de recurs declarată de Frunze Valeria, prin intermediul avocatului Popa Ion, cu casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 în partea validării popririi față de Frunze Valeria și încasarea sumei de 20 327,54 de lei, cu remiterea cauzei în această parte la rejudecare în instanța de insolabilitate.

Mai mult ca atât, în conformitate cu prevederile art. 126 alin. (2) din Legea insolabilității, poprirea se înființează prin somație a administratorului insolabilității/lichidatorului și *se comunică terțului* menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolabilitate/faliment asupra debitorului.

De asemeni, alin. (5) al art. 126 din Legea insolabilității stipulează că, în termen de 5 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor – de la scadența acestora, terțul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolabilității/lichidator ori să consemneze suma de bani, dacă creanța poprită este exigibilă, sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile corporale poprite și să trimită dovada către administratorul insolabilității/lichidator pentru a fi preluate.

Iar, alin. (9) al aceluiași articol indică, dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolabilității/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolabilitate în vederea validării popririi.

Colegiul remarcă faptul că, la materialele dosarului lipsește dovada de comunicare a somației de către administratorul autorizat Bunescu Oleg către terțul poprit Frunze Valeria.

La rejudecarea cauzei, instanța de insolvabilitate urmează să ia în considerare cele menționate supra, să creeze condiții obiective pentru realizarea și exercitarea drepturilor procedurale și în dependență de probele pertinente administrate, rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Frunze Valeria, prin intermediul avocatului Popa Ion.

Se casează parțial hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 în partea validării popririi față de Frunze Valeria și încasarea sumei de 20 327,54 de lei, în cauza de insolvabilitate a Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336, la cererea administratorului autorizat al Asociației de Proprietari ai Locuințelor Privatizate nr. 51/336, Bunescu Oleg împotriva lui Țicu Vasile, Carasiucova Carina, Marga Nina, Rusu Olga, Podoliscaia Elena, Frunze Valeria, Prodan Iulița, Prodaus Agafia, Tucicov Gheorghii, Palamarciuc Vera, Botnaru Lilia, Ciobanu Zinaida, Solovieva Ludmila, Iurisenco Efrosenia, Mateuța Petru și Baciui Lidia privind validarea popririi și încasarea datoriei de la terții popriți, cu remiterea cauzei în această parte spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecător:

Oleg Sternioală

Judecători:

Valeriu Doagă

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu